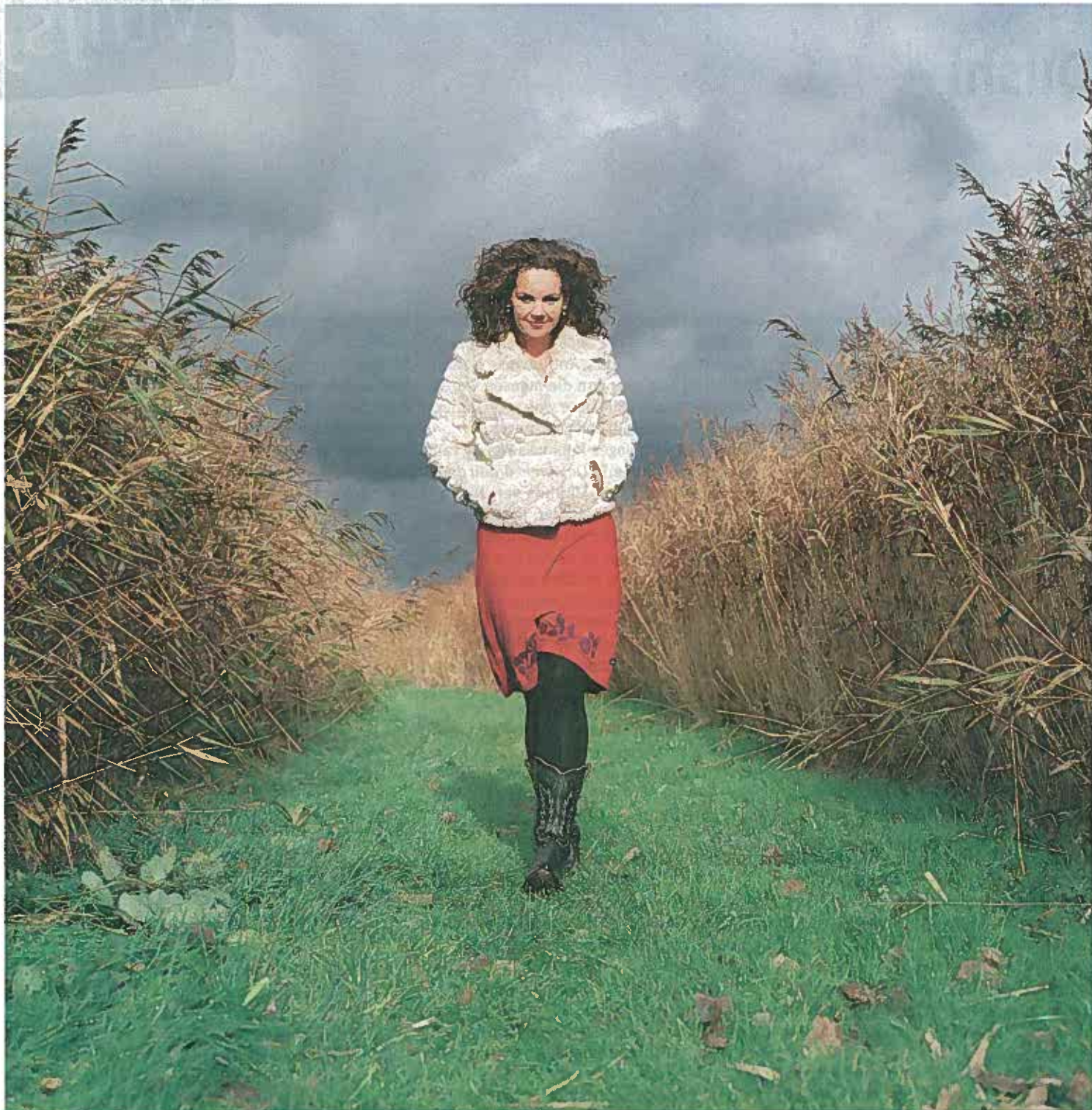

interview **Sara Kroos**

‘Ik ben gestopt met blaffen’

Sara Kroos (28) viert in haar nieuwe programma *Boheems* het leven. Ze is uitbundiger dan ooit maar ze schreeuwt niet meer. ‘Mijn publiek mag naar mij komen, in plaats van dat ik hen bestorm.’ tekst BRITT STUBBE foto's MARK HORN

Try-outs noem jij de meest wankel periodes in je leven. Je zit middenin de try-out van je voorstelling *Boheems*. Hoe gaat het nu?

“Kijk naar me, zou ik zeggen. Mijn gezicht ligt totaal in de kreukels. Mijn haar is niet eens geborsteld. Ik kwam vannacht terug uit Helmond en stuitte nog uren na van de energie, maar de wekker gaat wel om acht uur. Ik huil in de try-out periode meer dan gemiddeld en maak meer ruzie. Al mijn gevoelens worden sterker tijdens het maakproces.”

Waarom maakt dat try-outen je zo wankel?

“De voortdurende omschakeling tussen euforie en wanhoop. De ene avond denken: dit werkt, man, het gaat lukken. En de volgende avond: zeventig procent van het materiaal moet weg. Het is mijn eerste voorstelling waarin ik echt uitpak, met een grote band, bewegend licht en zelfs dans. Experimenteren is leuk, maar doodeng.”

Je beweegt veel en sierlijk in deze show. Eerder beende je als een wilde over het podium.

“Lief van je, maar ik dans niet sierlijk. Echt niet. Laatst zei iemand: ‘Je danst eigen.’ Dat is een betere omschrijving. Ik ben er in elk geval trots op. Dat ik nu durf te dansen. Praten in het openbaar heb ik nooit eng gevonden, mijn grootste onzekerheden zitten in wat ik aan heb en hoe ik beweeg. Ik heb nu zelfs een behoorlijk strak gouden broekpak met een open ruggetje.”

Waarom wilde je je lijf meer gebruiken, zit je letterlijk beter in je vel?

“Beter dan een paar jaar geleden, maar ik vind het nog steeds doodeng. Ik wilde dit keer een show met toeters en bellen en dan kan ik simpelweg niet om bewegen heen. Maar mijn lijf is te elastisch, ik heb er geen controle over. Ik ben heel druk aan het trainen, ik blijf perfectionistisch. Ik kan niet iets net niet kunnen. Dus ga ik door tot het goed is. Terwijl ik twintig danslessen lang heb geroepen: ‘Ik kan het niet, ik kan het niet. Het ziet er niet uit.’”

Je zingt beter dan ooit. Is voluit zingen ook een overwonnen angst?

“Zeker. Ik durf het zingen nu echt serieus te nemen. Er komt van mijn nieuwe programma zelfs een echte popplaat, die vet is geproduceerd door Eric van Tijn en Jochem Fluitsma. Als ik iets doe, doe ik het goed.”

Was je bang te veel in je eigen stiel te blijven hangen?

“Ik wil mezelf altijd opnieuw uitvinden. Mijn basistalent is grappen maken en verhalen vertellen, maar ik wil geen herhaling van zetten. Mijn vorige programma had een heel rauwe kant waarin ik de strijd aanging met hardheid. Ik wilde zacht durven zijn. Ik zou die vorm zo kunnen herhalen, er alleen een andere inhoud in gieten. Maar dat vind ik niet interessant. Natuurlijk heb ik wel een paar pijlers. Een avond Sara Kroos is stevig taalgebruik. Veel onrust. Muziek en conferences. Maar het stramien wisselt telkens. Ik vind het lekker om uit mijn comfortzone te stappen.”

Wat geeft jou op het podium het meest oncomfortabele gevoel?

“In *Boheems* gaat de band ineens weg, midden in de show zit ik dan in mijn eentje. Ik zeg dan: probeer het nu nog maar eens feestelijk te houden, nu komt het op mij aan. Dat voel ik dan ook echt zo, het is een rottig moment. Ik voel me heel kwetsbaar als ik stil moet zitten, zonder muziek en zonder grappen. In mijn vorige show zong ik a capella een liedje, de eerste maanden was dat echt de hel. Op mijn humor val ik terug als ik me onveilig voel. Dat kan niet bij zo'n gevoelig liedje.”

Ben je privé een vrouw die moppen gaat tappen als er een stilte valt?

“Ik moet wel uitkijken dat ik niet de hele dag de gangmaker uithang. Ik wil rustiger durven zijn. Mijn geliefde zegt geregeld: ‘Ik heb geen kaartje gekocht, ik wil nu graag de echte Sara zien.’”

Is dat kwetsend?

“In het begin wel, toen werd ik daar boos om. Maar nu begrijp ik haar. Niemand zit te wachten op een vrouw die de hele dag grappen maakt. Als ik nu naar mijn oude voorstellingen kijk, erger ik me rot. Ik raas maar door en durf geen moment echt kwetsbaar te zijn. Ik zie mijn onrust en het gedoe wat daar toen nog achter zat.”

Waar ben je bang voor als er een stilte valt?

“Dat er niks gebeurt als ik niks doe. Mijn regisseur heeft me ervan moeten overtuigen dat er juist heel veel gebeurt als ik stilzit, als

 interview **Sara Kroos**

mijn publiek naar mij mag komen in plaats van dat ik hen bestorm.”

Maar waar ben je bang voor?

“Uiteindelijk komt het neer op de essentiële angst dat als ik niet entertain, ik ook niet geliefd word.”

Wat vind je zelf van mensen die voortdurend willen entertainen?

“Vre-se-lijk. Als ik ergens een hekel aan heb, is het aan cabaretiers die nooit stoppen met grappen maken. En dat is een slag waar ik bij hoor, steeds minder, maar toch. Ik wil continu pleasen. Ik heb nu voor het eerst een grote crew. Aan tafel vraag ik elke avond aan iedereen hoe het gaat en of ze het naar hun zin hebben. Ik wil grappig zijn, loyaal

en de perfecte gastvrouw. De hele tijd.”

Je vraagt voortdurend bevestiging.

“Ja, dat is het precies. En ik wil het ook niet meer doen; steeds vragen of ik er wel mag zijn. Het is een onzekerheid die ik maar met moeite kan bestrijden. Ik word soms gek van mezelf. Want als ik me niet zo lekker voel, trek ik me juist weer heel erg terug. En dan ga ik vervolgens weer uitleggen, waarom ik even niet zo gezellig ben. Ik wil dan ook weer dat ze me begrijpen.”

Op een podium staan is ook om bevestiging vragen.

“Maar van mijn publiek hoef ik niet voortdurend bevestiging, gek genoeg. Zij gaan naar hun huis en zijn niet meer met mij be-

zig, en ik ga naar mijn huis en ben niet met hen bezig. Het is echt een vak geworden, in het begin was dat anders; toen haalde ik er een deel van mijn bestaansrecht uit. Nu vind ik het alleen nog belangrijk wat de mensen om me heen vinden. Ja, dat is vooruitgang.”

In de voorstelling zeg je dat je je vriendin niet mag. Ik heb dat nooit iemand met zoveel liefde horen zeggen.

“Ik ben dan ook groot fan van mijn vriendin. Ze houdt van me, maar ze is ook kritisch. Tijdens een goed weekend aan zee, waarin alles perfect is, moet ik altijd zeggen hoe fijn ik het vind. Zij wordt daar agressief van. Dan zegt ze: ‘Het hoeft niet benoemd te

Geboren op 5 april 1981 in Dordrecht

1987: Eben Haezer School met de Bijbel in Groot Ammers
1993-1998: middelbare school Willem de Zwijger in Schoonhoven
1999: Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (drie maanden)
2000: publieksprijs Leids Cabaret Festival
2000-2008: solovoorstellingen *Honger, Lam, Zoetgevooid, Bries*
2003: geboorte dochter Julia
2006: VSCD Prijs Neerlands Hoop voor *Zoetgevooid*
2005-2007: *De lama's* van BNN (Televisiering)
2008: kinderboek *Bij mij thuis* (met Bianca Bloemen)
2009: *Boheems*: voorstelling en cd, rol in *Sorry Minister*

worden om er te zijn.' Dat is voor mij een enorme eyeopener. Zij kan ook dingen van mij leren, hoor. Zo zou zij wel wat meer mogen benoemen. Ik ben heus niet de enige malloot in deze relatie."

Jij hebt heel veel benoemd in je shows. Alles moest open en bloot. Seksueel misbruik. Depressie. Zelfmoordpoging.

"Ik pleit voor meer zachtheid, voor meer kwetsbaarheid. Dan moet je jezelf ook kwetsbaar durven opstellen. Maar mijn nieuwe programma is niet voor niets een programma over feest, er wordt veel lol getrapt, al mag treurigheid soms ook gevierd worden. Ik vind dat het tijd wordt voor iets nieuws, al heb ik de grens volgens mij nooit overschreden. Het behandelen van mijn moeilijke jeugd was geen moment koketterie. Het was een manier om te overleven. Maar nu ben ik er over uitgepraat en vier ik het volle leven."

Toch sprak je een paar weken geleden bij BNN over je zelfmoordpoging.

"Ik zat niet bepaald op mijn gemak in die studio, dat hebben kijkers ook wel kunnen

zien. Het is veel makkelijker om grappen over zelfmoord te maken, dan het er serieus over te hebben. Dan is het ineens net zo precair als in de werkelijkheid. Maar ik ben wel blij dat ik het heb gedaan, omdat ik veel positieve reacties heb gekregen van jongeren die zich net zo voelen als ik toen. Het is gelukt om ze te laten zien dat het echt goed kan komen. Puur en alleen daar was het me om te doen."

Ben je nog geregeld somber?

"Ik ben emotioneel nog steeds flexibel, ik heb dagen waarin ik zielsgelukkig ben, maar er zijn er ook die al somber zijn vanaf het moment dat ik mijn ogen open. Maar dat gevoel blijft dan hooguit twee uur, terwijl dat eerst wel een dag of soms zelfs een week kon duren. Ik zal altijd veel en groots blijven voelen. Maar de allesoverheersende somberheid, die is helemaal weg. Tot mijn grote geruststelling."

Had je moeite met de kritiek over het uitbuiten van je persoonlijke leed?

"Ja, dat was lastig. Zeker in een cultuur waarin een programma als *Ranking the*

stars de norm is. Mensen vertellen daar hoe vaak ze klaarkomen, hoeveel poeder ze in hun neus steken, allemaal zonder enige schaamte. Maar ik hoor niemand zeggen waar ze bang voor zijn en waar ze zich ongemakkelijk bij voelen. En dat noemen mensen dan een open cultuur. Flikker op, het is een sensatiecultuur. Het interesseert me geen reet hoe je klaar komt, vertel me waarin je kwetsbaar bent. Ik deed dat en kreeg het verwijt mijn leed uit te buiten."

Wat me opvalt in je nieuwe voorstelling is dat je niet meer schreeuwt.

"Een goede vriend zei laatst hetzelfde, dat ik ben uitgeschreeuwd, maar niet uitgepraat. Hij zei dat dit mijn meest persoonlijke voorstelling is. Dat verbaasde me eerst, omdat ik in eerdere shows geen persoonlijk taboe schuwde. Maar hij vond mijn lichtvoetiger kant ook heel erg Sara en zag nu eindelijk eens beide kanten. Dat is een groot compliment en misschien ook wel waar. Ik heb een zachte kracht ontdekt in deze voorstelling. In mijn vorige show *Bries* eindig ik met de boodschap dat ik niet meer wil blaffen. Nu ben ik daar ook echt mee gestopt."

Je blaft niet langer. Je viert feest. Hoe ziet een feest van Sara Kroos eruit?

"Het is een feest om te herinneren, geen feest om te vergeten, juist niet. Ik wil dat mensen zich op mijn feest herinneren hoe fijn het is hun geliefde aan te raken en te beseffen dat ze dat voortaan niet meer moeten vergeten. En op mijn feest mag je ook huilen, gewoon als je ontroerd wordt, en niet als gevolg van vijftien bier. Er is ook een enorm diner, geen pinda's of sushi, maar een volle tafel met bourgondische gerechten. En met heel veel toetjes. En er is niemand die zegt: 'Moet je dat wel doen?' Niemand die niet durft te eten uit angst dat anderen denken: daar heb je Chubby de Beer weer. Of wat heeft ze nu weer tussen haar tanden?"

Je lijkt milder dan een paar jaar geleden. En minder boos. Doordat je ouder wordt?

"Ik kan nog steeds heel kinderachtig zijn. Vraag maar aan mijn vriendin. Als ik ruzie zoek, stuurt ze me naar buiten om een ommetje te maken. Dat doe ik dan, snuivend.

ADVERTENTIE

Tropenmuseum

KUNST VAN OVER-LEVEN

MARRONCULTUUR UIT SURINAME

06.11.2009 - 09.05.2010

www.kunstvanoverleven.nl

Koninklijk Instituut voor de Tropen

n8 Amsterdam

interview **Sara Kroos**

Maar een half uur later heb ik al spijt en loop ik naar huis om sorry te zeggen. Ik vertoon nog vaak jong gedrag. Ik ben nu 28, dus ik loop tegen de veertig, het wordt tijd dat ik mijn gedrag verander. Het passionele hoeft er niet altijd uit. Maar het hoeft niet altijd huilen te worden.”

Maar je vriendin houdt waarschijnlijk van je, juist omdat je zo passioneel bent.

“Ze houdt van de goede kanten van mijn vuurigheid. Van mijn enthousiasme. En dat ik haar op handen draag. Maar ik heb een heel dominant romantisch hart. Dat hart denkt dan: vrouw, ik vind je fantastisch, ik geef jou alles. Die vrouw wordt dan overrompeld en smeekt haast of het ook stukje bij beetje mag. Ik moet leren het tempo van de ander te respecteren. Ik kan het zelf ook niet hebben als mijn partner me te geweldig vindt. Mijn vriendin zegt dat ze ervoor past om de zoveelste bevestiging in mijn leven te zijn. Dat maakt me gelukkig.”

Is geluk onwennig voor iemand die niet bepaald een onbezorgde jeugd heeft gehad?

“Ja. In het begin van een relatie kan ik daar ook niet goed mee omgaan. Ik heb hele rare dingen tegen mijn vriendin gezegd. Zo zei ik uit het niets: dat toeren pak je mij niet af. Waarop mijn vriendin verbaasd zei dat ze dat ook helemaal niet van plan was. Dat ik alleen zachtjes moet doen als ik thuiskom. Kennelijk ga ik uit van slechte dingen. In het begin zei ik ook steeds dat ik het heel goed alleen kon. Ik kan het nog steeds wel alleen, maar ik wil het niet meer. Ik wil niet zonder haar. Zo.”

Wat vind je van het idee dat ongeluk meer inspireert dan geluk?

“Onzin. Geluk is allesbehalve saai. Mij inspireert het juist. Ik ben al gelukkig sinds mijn dochter geboren is, daarvoor al eigenlijk, toen ik mijn toenmalige vriendin leerde kennen. Het was heel heftig om te ervaren dat er zo veel geluk en liefde kan bestaan tussen twee mensen. En toen kwam Julia op mijn 22ste. We wilden alles direct en we gingen er vol voor. Mijn vriendin liep tegen de veertig, dus we moesten haast maken als we een kind wilden. En ja, we wilden. En ik ben nog altijd heel blij dat we toen wilden.”

‘Ik ben nu 28, dus ik loop tegen de veertig, het wordt tijd dat ik mijn gedrag verander’

Julia is je niet-biologische dochter. Heb je een andere band met haar dan haar biologische moeder?

“Ik reageerde in het begin meer zoals een vader. Ik moest er nog aan wennen, aan Julia het wezentje. Maar toen ze wezentje af was en een kind werd, ging dat hechten veel sneller. Maar ik maak me geen illusies, ik denk dat een biologische moeder een kracht voelt die nog een tandje sterker is dan de mijne. Bovendien zorgt mijn ex veel intensiever voor Julia, alleen daarom al hebben zij een andere band.”

Hebben jullie een omgangsregeling?

“Ik heb Julia geadopteerd, omdat ik anders helemaal geen rechten heb. Eens in de twee weken is ze een weekend bij ons, net als de twee kinderen van mijn vriendin. Tussendoor zeg ik zo vaak mogelijk: hallo, ik heb gelukkig nog steeds een uitstekende relatie met haar moeder. Al voel ik me wel schuldig, ik ben nog te zeer de bijmoeder. Maar dat is waar werkende vrouwen nu eenmaal mee kampen. Laatst moest ik haar in de herfstvakantie naar oma en opa brengen omdat ik moest werken, terwijl ik haar al te weinig zie. Dan voel ik me echt slecht. Ook al heeft ze van oma prinsessenjurk nummer 38 gehad.”

Zou je de hoofdopvoeder van een kind willen zijn?

“Nee. Dan zou ik niet de carrière kunnen hebben die ik nu heb. Of ik zou een vrouw moeten hebben die hele dagen thuisblijft voor mijn kind en ik val niet op voetbalvrouwen. Nu zit ik in een luxepositie, ik heb een kind en de carrière die ik wil. Dat is heel fijn, afgezien van het gevoel dat je altijd tekortschiet. Als ik mijn ex en mijn vriendin zie moederen, als shiva's met duizenden handen, sta ik met mijn bek open te kijken. Ik heb die handen ook, maar dan in mijn werk. Wat zij doen is zoveel moeilijker

dan het werk van mevrouw de cabaretier die in haar toet-toet door het hele land gaat. Ik leer wel steeds meer om mezelf opzij te zetten, zo speel ik niet meer in het weekend. Ja, ik leer veel, hoor. Straks ben ik op mijn dertigste al helemaal af.”

Sara Kroos, Boheems, 17 t/m 28 november in De Kleine Komedie, tournee.

ADVERTENTIE

GORT
GOUDSMID-JUWELIER

PUR swivel

Herenstraat 11

Amsterdam

tel: 020-6206240

www.juweliorgort.nl